

Emma Ranta

Tule vaimokseni ennen
kuin kuolet

Emma Ranta

Tule vaimokseni ennen kuin kuolet

SAGA Egmont

Tule vaimokseni ennen kuin kuolet

Cover image: Shutterstock

Copyright ©2016, 2024 Emma Ranta and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788727267852

1st POD edition

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Vognmagergade 11, 2., DK-1120 Copenhagen

Aina uninen äiti

– Äiti, pelataanko Kimbleä? Veeti kysyi.

Tiiu oli juuri vaipumassa uneen, mutta havahtui pojan kysymykseen. Kunnon äidit pelasivat lastensa kanssa kehittäviä pelejä, mutta Tiiua pelkästään haukotutti, kun hän ajatteli kuvun alla pomppivaa noppaa. Hän oli hädin tuskin jaksanut taikoa pojalle jotain ruokaa kaupan eineksistä. Sen jälkeen hän oli patistanut Veetin leikkimään legoilla ja rojahtanut itse uupuneena sohvalle.

Tiiu ihmetteli, miten saattoi olla näin väsynyt ihan tavallisen normipäivän jälkeen. Olivathan yläkoululaiset välillä omalla tavallaan rasittavia, mutta kahvipöytärupattelusta päätellen muut opettajat ehdivät koulupäivän jälkeen harrastaa vaikka mitä bloggaamisesta seinäkiipeilyyn. Tiiu ei juuri nyt olisi jaksanut kiivetä ylös edes sohvalta. Kunpa kello tulisi pian yhdeksän. Silloin oli Veetin nukkumaanmeno aika.

Kun Veeti oli viisi vuotta sitten syntynyt, Tiiulla oli ollut päässään vaikka miten monta ylevää ajatusta siitä, mitä kaikkea he tekisivät yhdessä. Hänen pojastaan ei tulisi sisällä nököttävää kal-

peaa olmia, vaan sellainen vanhanaikaisen reipas lapsi. He ulkoilisivat paljon, lukisivat kehittäviä kirjoja ja pelaisivat vanhanaikaisia pelejä. Hänen poikansa ei kompastelisi puunjuuriin heti kun joutuisi sivuun asfaltilta, ja totta kai Veeti erottaisi kuusen männystä ja tunnistaisi myös monet linnut ja ötökät. Television tai tietokoneen ääressä poika saisi olla vain tietyn ajan päivässä, eikä periaatteista lipsuttaisi.

Veetin ensimmäisinä vuosina Tiiu oli vielä opiskellut. Samalla hän oli käynyt töissä urheiluliikkeessä niin paljon kuin lapselta suinkin ehti, ja huono omatunto oli ollut hänen jatkuva kumppaninsa. Rahastakin oli ollut tiukkaa, mutta onneksi pienellä ihmisenalulla oli vielä ollut pienet tarpeetkin.

Nyt kaiken olisi pitänyt olla paremmin. Tiiulla oli kohtalaisen hyvä palkka, jolla he tulivat hyvin toimeen. Veeti oli jo iso poika, joten hänen takiaan ei tarvinnut valvoa öitä eikä Tiiun enää joka hetki tarvinnut edes katsoa lapsen perään. Poika meni toisinaan jo omin päin leikkimään taloyhtiön leikkipaikalle. Tiiu saattoi istua parvekkeella lukemassa ja vilkaista välillä, että kaikki oli hyvin. Sitä paitsi hän olisi kuullut neljänteen kerrokseen, jos Veetille olisi tullut jokin hätä.

Vaikka elämän oli kaiken järjen mukaan nyt helpompaa kuin Veetin vauva-aikoina, Tiiu oli väsyneempi kuin koskaan. Joskus hän mietti, oliko sellainen normaalia. Oliko hänessä jotain vikaa, vai olivatko isomman lapsen vaatimukset sittenkin niin paljon suurempia?

Tiiu halusi viettää mahdollisimman paljon aikaa lapsensa kanssa. Silti hän tunsu suunnatonta helpotusta, kun huomasi, että Pikku Kakkonen oli juuri alkamassa. Siunattu televisio!

– Avaapa televisio ja katso sitä vähän aikaa. Äiti on nyt tosi väsynyt eikä jaksa pelata.

- Sinä olet aina väsynyt, Veeti väitti.
- En kai nyt sentään, Tiiu naurahti.
- Olet sinä, poika kivahti. – Sinä et koskaan jaksa mitään.

Paska äiti!

Tiiu avasi jo suunsa ojentaakseen poikaansa, mutta antoi olla. Veeti oli oikeassa. Hän oli paska äiti, vaikka olisi halunnut olla jotain ihan muuta.

Otan pienet tirsat, hän päätti. Sen jälkeen Veeti saisi hänestä pelikaverin, ja kun olisi pelattu tarpeeksi monta erää Kimbleä, he lähtisivät vähäksi aikaa ulos. Pimeähän siellä jo oli, eikä oikein mitään tekemistä, mutta raitis ilma teki illalla hyvää itse kullekin. Unikin tulisi paremmin. Tosin Tiiulla ei ollut viime aikoina ollut mitään ongelmia unensaannin suhteen. Hän olisi voinut nukkua vaikka koko vuorokauden.

Pikku Kakkonen oli loppumaisillaan, kun ovikello soi.

- Minä menen avaamaan, Veeti kiljahti, pomppasi innostuneena pystyyn ja oli eteisessä ennen kuin Tiiu ehti sanoa mitään.

Tiiu huokaisi kuullessaan äitinsä äänen ja yritti nousta sohvalta mahdollisimman nopeasti. Äiti ehti kuitenkin nähdä hänen röhnöttävän siinä.

- Miksi sinä siinä makaat keskellä päivää? äiti tokaisi.

Tämä seiso! eteisen oviaukossa posket punaisina ja yllään pirtsakan keltainen ulkoilutakki. Äidin ärsyttävän pirteä olemus sai Tiiun tuntemaan itsensä entistä väsyneemmäksi.

- Ei nyt ole mikään päivä! Veeti huomautti.

- Voi sinua kullamurua! Se nyt on vain sellainen sanonta. Öisin maataan, ei tähän aikaan.

Äiti porrotti ohimennen pojan tukkaa, mutta ele oli pelkkää teatteria. Tiiu oli varma, että äiti oli tullut heille jonkin muun

syyn takia kuin lastenlastaan katsomaan. Äiti ei ollut mitään mummutyyppiä, vaikka epäilemättä Veetiä rakastikin, omalla tavallaan.

– No, mikä nyt niin väsyttää? äiti kysyi Tiiulta.

Tiiu tunsu tämän katseen porautuvan lävitseen ja tunsu itsensä entistäkin löysemmäksi.

– Ei kai siinä ole mitään laitonta, jos ihminen töiden jälkeen vähän lepää, Tiiu puolustautui.

– Töiden jälkeen? äiti katsoi kelloa. – Sinä olet ollut kotona jo monta tuntia. Minä pääsin töistä puoli neljältä, ja olen sen jälkeen jo käynyt zumbassa sekä kävelylenkillä. Kotimatalla poikkesin Aune-mummulla.

– No, mitäs Aune?

– Ihan hyvin hän jakselee. Kun ottaa huomioon, että hänellä on ikää jo 85 vuotta, niin ihmeen virkeä hän edelleen on. Mutta se nyt onkin meidän suvun naisilla ihan geeneissä, ettei jumiinuta paikoilleen, vaan tehdään ja toimitaan. Vierivä kivi kun ei sammaloidu, sanotaan. Aune-mummu muuten lähetti teille mustikoita.

– Mustikoita?

– Niin, sinä kun et itse niitä kovin paljon poiminut. Luulisi opettajalla kyllä olevan aikaa marjastamiseen, kun on koko kesä lomaa.

– Eihän marjoja viime kesänä oikein edes ollut.

– Kyllä niitä oli, jos etsi oikeat paikat. Minä poimin monta ämpärillistä. Mustikat jos mitkä ovat oikeaa superfoodia. Laitan joka aamu mustikoita puuron päälle ja jugurtin sekaan. Eipähän tarvitse ostaa niitä kaiken maailman kummallisuuksia, joita mukamas terveyden nimissä raahataan Suomeen toiselta puolelta maapalloa. Mitä näitä nyt on... gonjia ja spiruliinaa ja muita

outoja ruokia. Minä en semmoisiin koske. Kuka edes tietää, mil-laisissa oloissa niitä siellä kaukana kasvatetaan, jossain tehtaan kupeessa vaikka. Minä olen aina vannonut suomalaisten marjo- jen ja juuresten nimiin, ja terveenä olen pysynyt.

Onnea sitten vain, Tiiu puhisi itseksensä. Hän oli päässyt ylös sohvalta ja yritti parhaansa mukaan näyttää reippaalta ja iloiselta tyttäreltä. Sellaiselta kuin äiti toivoi hänen näyttävän. Äiti oli aina tehnyt kaikkensa, jotta tyttärestä tulisi hänen kaltaisensa ikiliik- kuja. Ikävä kyllä, se ei ollut onnistunut. Tiiu oli tosin ollut nuo- rena ihan sporttinen, mutta jos hän alkoi lötsähtää jo tässä iässä, äidin iässä matkakumppanina varmaan olisi jo rollaattori.

– Aune-mummukin poimi vaikka miten paljon mustikoita sieltä sisarensa mökin läheltä. Hän pyysi tuomaan sinulle, kun kuuli, että sinulla ei juurikaan ole marjoja, äiti pajatti.

– Saa niitä kaupasta, Tiiu huomautti.

– Kaupan marjoista nyt ei yhtään tiedä, mistä ne ovat lähtöi- sin! Minä en niitä kyllä lapselle syöttäisi. Kun itse poimii, tietää ainakin, mistä ne ovat.

– Lukeehan niissä kaupan marjapusseissa hyvä ihme alkupe- rämaa! Ja tuskin ulkomaalaisetkaan marjantuottajat suomalaisia myrkyttää haluavat.

– Parempi silti olla tarkkana. Näitä on kolmisen litraa.

– Minun pakastimeni on kyllä aika täynnä. Se kun ei ole kovin iso.

– Aina sinne nyt jotain mahtuu, äiti julisti, marssi muutta mut- kitta keittiöön ja räpäytti pakastekaapin oven auki.

Tiiu arvasi jo seuraavan jäkätyksen aiheen, sillä hänen eilen kaupasta tuomansa kalapuikkopaketti tuli näkyviin saman tien. Hänen olisi pitänyt piilottaa se jonnekin terveellisempien ruokien

alle, mutta eihän hän ollut voinut aavistaa, että äiti tulisi juuri tähän tekemään tupatarkastuksen....

– Syötätkö sinä Veetille kalapuikkoja!

– Ihan vain joskus harvoin, kun on niin kiire, ettei ehdi laittaa muuta.

– Kuule, kiire on ihan keksitty juttu ja pelkkä tekosyy laiskuu-delle. Eivät kalapuikot mitään oikeaa kalaa ole.

– Tiedänhän minä nyt herra paratkoon, ettei Itämeressä tai missään muussakaan lätäkössä uiskentele kaloja, joiden nimi on kalapuikko, Tiiu puuskahti. – Joskus nyt vain tekee mieli jotain nopeaa ruokaa. Veeti sitä paitsi tykkää kalapuikoista, ja saahan hän päiväkodissa joka päivä terveellistä ja ravintosuositusten mukaisesti tehtyä ruokaa.

– Tiedä häntä. Koulujen ja päiväkotien ruokamäärärahat ovat niin pienet. Minä sain osan näistä marjoista sopimaan pakastimeen. Jätän kaksi pussia tiskialtaaseen sulamaan.

– Miksi? En minä niitä nyt käytä! Tiiu parahti.

– Mikset muka käyttäisi? Teet nyt saman tien mustikkasoppaa, tai vaikka puuroa. Grahamjauhoista ja mustikoista esimerkiksi tulee ravitseva puuro, eikä tarvitse sitten aamulla keittää kaurapuuroa.

– En minä keitä aamuisin puuroa, Tiiu sanoi. – Vien Veetin tarhaan sen verran hyvissä ajoin, että hän ehtii muiden kanssa aamupalalle.

– Mutta eihän hänen tarvitsisi mennä niin aikaisin, kun sinun koulusi kuitenkin alkaa vasta puoli yhdeksältä, äiti penäsi.

– Minusta on kiva mennä koululle aikaisemmin, niin ehdin valmistella siellä päivän tunteja ja vaikka korjata kokeita. Miksi aikaisin kotona väsäti jotain puuroja, kun päiväkodissa ne joka tapauksessa keittävät ison kattilallisen, josta riittää Veetillekin.

Sitä paitsi Veeti halusi syödä kavereittensa kanssa. Se ei ollut mikään ihme, kun toinen vaihtoehto oli aamiainen nuutuneen äidin kanssa.

– No, voihan sen tietysti noinkin ajatella, jos elämän päätarkoitus on se, että pääsee mahdollisimman vähällä, äiti tokaisi. – Jos et halua tehdä mustikkapuuroa, niin pyöräytä sitten piirakka.

– Piirakka, Tiiu ähkäisi. – Nytkö?

– Kaikki lapset pitävät mustikkapiirakasta, eikö niin muru? Äiti touhusi, klähmäisi Veetin poskea ja sai pojan irvistämään. – Kaupan leivonnaisissa on niin paljon lisäaineita, että niitä ei kyllä kannattaisi ostaa ollenkaan. Minä teen usein niin, että laitan illalla sämpylätaikinan kohoamaan. Leipaisen sämpylät aamulla, ja ne kypsyvät sillä välin, kun käyn suihkussa ja pukeudun.

Tiiu ei voinut olla miettimättä, miten omena saattoi pudota niin kauas puusta. Hänen isänsä oli kuollut, kun hän oli ollut 14-vuotias, mutta Tiiun muistin mukaan isäkään ei ollut mikään uupunut sohvaperuna. Isä oli harrastanut Lapin vaelluksia ja kalareissuja saaristoon, mutta mitä vanhemmaksi Tiiu tuli, sitä enemmän hän alkoi uskoa, että tämä oli keksinyt niistä vain tekosyyn päästä pois kotoa. Äidin kaltaisen tehopakkauksen kanssa ei voinut olla helppoa elää.

– Mitäs jos tehtäisiinkin se mustikkapiirakka nyt saman tien? äiti keksi. – Voitaisiin keittää kahvit ja maistaa sitä sitten. Minulla ei ole täksi illaksi enää mitään ohjelmaa.

– En minä nyt oikein tiedä, Tiiu mumisi. – On meillä jotain keksejä, jos haluat kahvin kanssa. Sitä sinun joskus tuomaasi pulaaakin taitaa olla pakastimessa.

– No, ei sitten, jos ei kelpaa. Kyllä sinun vähän pitäisi ryh-

distäytyä. Näytät niin kalpealta, että ulkoiletko sinä edes? Veeti, oletteko te käyneet tänään ulkona?

– Veeti ulkoilee päiväkodissa monta tuntia päivässä, Tiiu vastasi poikansa puolesta. – Ja minä saan raitista ilmaa kävellessäni töihin ja sieltä kotiin.

Tosin tänään hän oli mennyt töihin autolla, mutta sitähan äiti ei voinut tietää.

– Kyllä illallakin voisi vielä vähän ulkoilla, poutasäällä ainakin. Nykyajan vanhemmat tuntuvat ajattelevan, että lapsille riittää se, mitä päiväkotitarjoaa, eikä kotona tarvitse enää tehdä mitään.

– Mummu, pelataanko Kimbleä? Veeti kysyi.

– Voi kulta, kyllä äitisi pelaa sinun kanssasi. Mummu taitaa lähteä tästä saman tien. Tarkemmin ajatellen minun ei tee juuri nyt mieli kahvia.

Eteisessä äiti supatti tyttärelleen vielä siitä, miten kalpealta tämä näytti. – Kuin olisit haudasta lomalla!

– Kiitos vain kauniista sanoista! Onneksi oppilaat eivät ainaakaan vielä ole pelästyneet minua, kun olen mennyt luokkaan.

– En kyllä sitäkään ihmettelisi. Miten nuori ihminen voikin näyttää noin väsyneeltä!

– Kai se on tämä syksy, pitkään jatkunut pimeys ja sateet. Käynhän minä sentään töissä ja lisäksi huolehdin Veetistä yksin. Ei kai ole ihme, jos olen välillä vähän uupunut. Jos tietäisit, milaista koululla välillä on, et ihmettelisi, Tiiu yritti.

– Ja höpö höpö! Nykyään on vain niin muotia olla työuupunut ja burnoutin partaalla, mitä milloinkin. Kun minä olin nuori, semmoisia sanoja ei ollut keksittykään. Yksin minäkin sinusta käytännössä huolehdin, vai muistatko, että isäsi olisi joskus laittanut sinulle ruokaa tai vienyt tarhaan? Sitä paitsi... etköhän sinä

Joskus huonoista uutisista voi seurata myös jotain hyvää...

Opettajana työskentelevä Tiiu on viisivuotiaan Veetin yksinhuoltaja ja niin väsynyt, että ei jaksakaan leikkiä pojan kanssa. Kun totuus Tiiun väsymyksestä selviää, koko elämä nyrjähtää sijoiltaan ja Veetistä huolehtiminen muuttuu entistä haastavammaksi. Ambulanssikuski Tuukka ei puolestaan ole tekemisissä oman lapsensa kanssa lainkaan. Lapsen äiti on käyttänyt miehen luottamusta hyväkseen ja erottanut nämä toisistaan. Tuukka ei tiedä, miten asian korjaisi.

Sattumien kautta Tiiu ja Tuukka löytävät toisensa. Voiko elämän haastavin hetki tuoda mukanaan myös uuden rakkauden?

Kirjailija **Emma Rannan** romanttiset tarinat syntyvät neulomisen ja kirpputorilöytöjen bongailun lomassa. Häntä kiehtovat Suomen kesäiset pikkupaikkakunnat, vehreät metsät sekä vanhat hautausmaat.